

: Posamezna številka 6 vinarjev :

"JUTRO" izhaja vsak dan — tudi ob nedeljah in praznikih — ob 8. zjutraj, ob ponedeljkih ob 10. do polne. — Naročnina znaša: v Ljubljani v upravnistvu mesečno K 1 20, z dostavljanjem na dom K 1 50; s pošto celoletno K 20—, polletno K 10—, četrtletno K 5—, mesečno K 1 70. Za inozemstvo celoletno K 30—, Telefon številka 303.

JUTRO

NEODVISEN POLITIČEN DNEVNIK.

: Posamezna številka 6 vinarjev :

Uredništvo in upravnistvo je v Frančiškanski ulici 8. Dopisi se pošiljajo uredništvu, naročnina upravnistvu. Neprankirana pisma se ne sprejemajo, rokopiši se ne vračajo. Za oglaševanje plača: peti vrt 15 v, osmičnice, poslana in zahvale vrsta 30 v. Pri večkratnem oglaševanju popust. Za odgovor je priložiti znamko. Telefon številka 303.

Popravljen napaka.

Gg. dr. Rybář in dr. Gregorin sta izstopila iz "Narodnega kluba" in potemtakem tudi iz "Hrvatsko-slovenskega kluba"; za sedaj ostane izven vseh klubov in bosta poskušala doseči ustanovitev skupnega jugoslovanskega kluba, v katerem naj bi se združili vsi jugoslovanski poslanci.

To je vsebina komunikacije, ki ga je priobčila včerajšnja "Edinost" povodom predsinočje odborove seje političnega društva "Edinost" in to nas je prijetno iznenadilo, posebno, ker smo približno včeraj brzojavno poročilo, v katerem je bila notirana po Trstu razširjena vest, da se je sklenilo priimenovani seji nekaj čisto drugega. Z zadovoljstvom konstatiramo, da dotična vest ni bila resnična, še z večjim zadovoljstvom pa priobčujemo vsebino komunikacije odbora političnega društva "Edinost", ki ga pozdravi z zadovoljenjem vsa napredna slovenska javnost.

Gg. dr. Rybář in dr. Gregorin sta se pač prenačala, ko sta z "Narodnim klubom" vstopila v novoustanovljeni "Hrvatsko-slovenski klub", v parlamentarno formacijo, ki nikakor ni odgovarjala interesom Južnih Slovanov, nego je bila ustanovljena samo za to, da služi osebnim ambicijam enega samega človeka.

Naš boj proti tej in taki parlamentarni formaciji je bil oster in odločen, kar so nam posebno zamerili gotovi krogi, ki menda mislijo, da je dolžnost časopisja, posebno nestrankarskega, take dogodke samo registrirati, ako že ne ploškati vsakemu dejanju in vsakemu koraku za našo narodno stvar zaslužnih mož.

Mi imamo drugačno mnenje o nalogah nestrankarskega ali strogo narodnega časopisja, ker ako je "Jutro" od strank neodvisno politično glasilo, ne pomeni to še nikakor, da bi moralo biti limonada! Res je, za nas ni merodajno pri presojanju političnih dogodkov v naši domovini stališče te ali one stranke, ali je absolutno merodajno narodno stališče in kadar vidimo, da se je zgrešilo kaj proti temu stališču, stopamo v boj z vsem ognjem in z vso odločnostjo, ker je to — naša sveta dolžnost.

Ne pravimo, da sta storila gg. državna poslancina dr. Rybář in dr. Gregorin svojo napako s slabim namenom, ker nam je predobro znano dosedanje njuno delovanje, ali napaka je bila storjena, ustanovitev "Hrvatsko-slovenskega kluba" je bila ovira za združitev vseh jugoslovanskih poslancev, ozir. za koalicio posameznih jugoslovanskih parlamentarnih klubov, z njim se je onemogočilo ono, kar sta dr. Rybář in dr. Gregorin ravno kotela doseči in kar bosta sedaj morda tudi dosegla.

Dr. Rybář in dr. Gregorin gotovo ne poznata naših klerikalcev tako dobro, kot jih poznamo na Kranjskem in zato sta mogla upati, da se bo dalo z njim skupno delati in končno doseči koalicio oseb jugoslov. parlamentarnih skupin.

Napredna javnost na Kranjskem jima je pa dokazala, da sta preveč upala in sta zato izstopila iz "Narodnega kluba", ki je član "Hrvatsko-slovenskega kluba". S tem je ta afera končana in zanimivo bi bilo samo še vedeti, kaj stori gosp. prof. Mandić, ki je sicer Hrvat, ali je kot zastopnik slovenskega volilnega okraja tudi odgovoren za svoja dejanja — slovenski javnosti.

Dr. Rybářu in dr. Gregorinu pa želimo obilo uspeha pri posredovanju za ustanovitev skupnega jugoslov. kluba v katerem bi našli prostora vsi jugoslovanski poslanci in pričakujemo, da ta klub ne bo kaka limonada, nego parlamentarna organizacija, ki bo imela vedno pred očmi narodne in gospodarske interese Južnih Slovanov.

Kam plovemo?

"Učiteljski Tovariš" podajo pod tem naslovom sledeče podatke: Leta 1903. se je oglasilo za vstop v ljubljansko učiteljsko 93 kandidatov. Od teh jih je bilo sprejetih po hudi duševni borbi le 45. Sedaj, ko se je kolo kulturnega napredka in časa pomaknilo že na leto 1911. se jih je priglasilo le še 27 in od teh jih je bilo sprejetih brez težkega napora — 17 — reci, piši in čitaj sedemnajst!

Glej svet kam ploveš. Visoko ministerstvo, glej kam dovaja delo barona Schwarza vzgojo in izobrazbo in kdo mu daje zaščito.

Glej, slovenski narod, tako se bo prokletstvo, ki ga sejejo Sušteršičevi trabanti v kratki dobi štirih let začelo masčevati nad teboj!

Nam se zdi, da je treba to vprašanje temeljito premisliti. Klerikalna gonja proti učitelstvu in poleg tega nizka plača, ki ni v nikakem razmerju s plačami drugih stanov, sta zakrivila, da se dijaštvu izogiblje učiteljska in si izbere rajše kak drug stan. Dandanes imamo že večazrednice, ki so brez moških učnih sil, ker učiteljev kompetentov primanjkuje in v bodočnosti bo to še hujše, ako pojde tako naprej. To pa bi pomenilo za nas velikansko škodo.

Mi nikakor ne trdimo, da je ženska učiteljska moč manj vredna, nego moška kar se tiče šole same. Drugo pa je v javnem življenju. Tu ima učitelj mnogo širši delokrog. Naši gospodarji, poljedelci, živinorejci itd. se pogosto obračajo na učitelja za svete in v mnogih krajih je učitelj steber, ki ga učiteljica ne more nadomestiti. Klerikalci to tudi dobro vedo in jim je to po volji, ker se učiteljice navadno manj zanimajo za javno življenje, ne vtičajo se v politiko in nimajo onega vpliva na ljudstvo, kakor učitelj.

Ako bo torej primanjkovalo moških moči, pod tem ne bo trpelo le naše šolstvo, ampak tudi naše javno življenje, ko bo v mnogih krajih manjkalo one vodilne sile, ki jo najdemo sedaj v učitelju. Ako pogledamo na resolucije zadnjega zborovanja učiteljskih, vidimo kak lep program za

delo na gospodarskem, kulturnem in socialnem polju so si postavili za bodočnost. Dela čaka povsod dovolj — toda delavcev ne bo. To bo naša škoda.

Naravno je, da si danes že mlad dijak premisli, ali naj stopi na učiteljsko, ali ne, ker danes vsak otrok ve, kako se na Kranjskem dela z učitelstvom. Mnogim to tudi drugi odsvetujejo in tako se mladi ljudje posvete rajše trgovini ali kakim drugim studijam, ki mu omogočijo boljše bodočnost. Tako bo manj in manj kulturnih delavcev po deželi in kdor ve ceniti delo učitelstva, ve, da to ne pomeni za nas nič dobrega.

Postati učitelj — to je danes stvar idealizma, navdušenja in trdne volje. Razmere niso vabljive in slovenski narod se bo čez nekaj let zahvalil klerikalcem, da so mu odgnali one moške učiteljske moči, ki bi bile pod ugodnimi pogoji neizmerno mnogo pripomogle k gospodarskemu in kulturnemu razvoju slovenskega naroda. Zato je opravičeno vprašanje: kam plovemo?

Toda vprašanje ne velja samo za Kranjsko, ampak za vso državo. Drugod je učiteljem sicer boljše, nego na Kranjskem, toda naša ljuba Avstrija v tem oziru ne daje najlepšega zgleda. To kaže proračun za leto 1911. Proračun kaže več nego sto milijonov več izdatkov kakor preteklo leto, na šolske in kulturne potrebe pade od teh sto milijonov, le en milijon. To ni dobro znamenje in tudi tu velja vprašanje: kam plovemo?

Iz slovenskih krajev.

Iz Savelj poleg Ježice se nam piše: Danes hočemo cenjenim čitateljem "Jutra" povedati, kako nas naš dušni pastir Zupan izžema in brez noža odira. Prihodnji mesec bo pobiral prostovoljno biro pšenice. Radovedni smo, ali se bo tudi pri tistih kmetih oglasil, katere je pred občinsko volitvijo psoval z liberalci, socialnimi demokrati in brezgverci. Pričakujemo, da ga ne bo. Če bi se pa le s sladkimi besedami priplazil v kakšno hišo, pa vsakdo ve, kaj mu je storiti. Vrednost te bire cenimo na najmanj 400 K. Druga prosta bira bo nekaj tednov pozneje. To je pa bira slame kot plačilo za Šmarnice in dobi pet vozov slamnatih otepov, ki so čez 100 kron vredni. Potem je na vrsti takozvana zapisana bira, katero pa mora vsakdo natanko odraščati. In na vse to je pa še bira za cerkveno svečavo v denarju ali v žitu. Za ta denar in skupiček žita kupita cerkvena ključarja olje in sveče. Ob procesijah pa fajmošter ali drugi farovski te sveče ženskam in otrokom prodajajo in po procesiji jih fajmošter najaz pobere. Tako je pri zadnji procesiji nabral 226 sveč, ki so vredne najmanj po 2 kroni, kar znaša 452 kron. Za mašo računava navadno 3 in tudi do 8 kron! Koliko mu pa neso pogrebi! Zvedeli smo da je računal.

ni ravno dolgo od tega, od enega pogreba 86 kron. Kmet, ti ne zaslužiš s parom konji, če ves teden trdo delaš. kakor ta človek v eni uri! Nadalje imamo med letom štirikrat po dva "ofra", ki so za cerkvene potrebe. Taka dva "ofra" dasta fajmoštru vsakokrat več nego 100 kron. Vsako nedeljo in praznik se pa ljudi nadleguje z zvonečim mošnjičkom in nabere se najmanj po 20 kron. Nobeden človek pa natanko ne ve, koliko denarja pride k cerkvi, ker ga nihče drugi ne šteje kakor fajmošter in morda kuharica. Iz vsega tega je razvidno, da bi bili kmalu davki za fajmoštra in cerkev večji, kakor so zemljiški davki. In zato se po farovžih po knežje živi, mi kmetje moramo pri našem naporu delu natepavati večkrat suh kruh pri tej veliki vročini.

Napreden kmet.

Iz Belekrajine. Kakor znano, zopet razsaja živinska bolezen tudi v črnomsljemskem okraju ter so zato zaprti vsi sejmi za živino, kar je za kmeta hud udarec, pa tudi za mesarje. Pa to še ni dosti: kmet žene na sejm, ker ne ve da je to prepovedano in šele na sejmšču ga zavrne orožnikova roka. Proslili bi c. kr. ok. glavarstvo, da take slučajne pravčasno naznani občinam ter s tem prihrani kmetu par kronic in trpinčenje živali ki jo ženejo 3—4 ure daleč na sejm. Ljudstvo je zaradi tega močno razburjeno.

Iz Šmartna pri Kranju. Ko so se končale v nedeljo litanije, stopim polagoma iz cerkve na cesto, kjer je stal možakar in se oziral po ljudeh, kakor bi jim hotel nekaj važnega povedati. In res, kmalu ko se zbere mala gruča ljudi, začel je brati možakar dopis županstva in nam naznanil, da se v kratkem času vršijo občinske volitve. Takoj mi šine v glavo misel, kaj pa če bi na današnjem shodu, kateri je bil že pred v cerkvi napovedan, razpravljali o prihodnjih volitvah in jo ubrem tudi jaz na shod. Tu zagledam velikana socialista dr. Kreka iz Ljubljane, ki trdi, da se je nalašč z Dunaja pripeljal reševati šmartinske delavce in da jih bo organiziral v neko strokovno zvezo, ne da bi se vtičal v politične stvari. Ker mu je pa za to stvar zmanjkalo hitro materijala, začne hvaliti socialne demokrate in udrihati po liberalcih. Ne bodem Vam navajal vseh njegovih olitanih izrazov, katere je rabil doktor sv. pisma Janez Krek, državni in deželni poslanec iz Ljubljane, ko je bil čel naprednjake, vendar naj mi bo dovoljeno povedati vsaj nekaj o olikanosti Kristusovega namestnika. Rekel je namreč, da nima nobenega dosti nedostojnega izraza za te ljudi in dal jim je naslov "navadna krava". Poslušalci so jeli godrnjati in so vpraševali drug drugega, kaj pa bodo potem žene od teh dr. Krekovih krav. Drugi je zopet rekel med potjo, ko smo se vračali od shoda domov, kakšna imena pa dobijo potem klerikalci, ki so nad liberalci; in pristavi nekdo drugi: ti so pa potem biki. In kaj je

napravil ta veliki socialista s svojim finim govorom? Ker je prekrstil veliko število naprednjakov v kranjski okolici v krave, krožijo danes vesti po celi okolici, da bode v najkrajšem času mleko po 3 vin. liter. Ko se izbluje ta ognjenik, začne naš veleindustriec, trgovec, zadrugar itd. gospod kaplan Anžič, kateri začne udrihati na vsa usta po svojem konkurentu gospodu Vinku Majdiču iz Kranja, češ da mu preveliko konkurenco dela in da delavce veliko ceneje plačuje kakor on, hvalil je gospoda tovarnarja Polaka, kako visoko on plača delavce, akoravno ni res, — ampak ravno nasprotno in končno se spustil še na železnice. Ta veleumni Kristusov namestnik hoče, da bi se vse vklonilo njegovim poveljem, če ne, hoče vsakega zdrobiti v prah in pogubljen bodeš na večno. Hvalil je samo župnišče, kot edino zavetnico revežev in udrihal zopet po liberalcih. Kakor se čuje so reveži v župnišču dobili jako malo, odslavljeni in po navadi si čul preklinjanje čez župnika in kuharice, ako si srečal ubožca vračajočega se iz župnišča. Nasprotno je v Šmartinski fari veliko drugih dobrih hiš, pri katerih so reveži vsaki dan preteženi z jedjo i. dr. stvarmi, v katere bi skoraj bilo prepovedano revežem tudi po podporo hoditi. Ta je pa res modrijan! O Majdiču je trdil, da ve do vinarja natančno, koliko ima letno dobička, vendar pa nam ni zneska povedal. Prav rad bi ga bil poprašal, če bi nam hotel povedati koliko tisočakov ima mesečno zgube sitarska in živinarska zadruga, katere načelnik je on, in ki je že baje v zadnjih izdihlajih in jo je začel zdraviti s sirkovimi krtačami. Jako slabo zdravilo za tako hudo in neozdravljivo bolezen. Zvečer po shodu se nam je nudi grozen prizor, katerega je učinil neki znani žganjar in pretepač svoje žene in otrok, kateri je svojo ženo v zaklenjeni sobi tako strahovito pretepel, tolkel ob zid in grizel, da je bila popolnoma v nezvesti in se je bilo treba bati katastrofe. Poslali so hitro po duhovnika, da bi jo spravil z Bogom. Toda glej ga spaka, vaših duhovnih posod že zopet ni bilo doma, kakor se je to že čestokrat pripetilo in moral je priti tudi to pot duhovnik iz Kranja. Dobro je, da smo tega že navajeni, da se mora z bolnikom na smrtni postelji počakati za drugi dan ali otroka, ki ga prinese h krstu, in ga morajo zopet nazaj nesti. Organizatorica žena se kratkomalo odreže: gospodov ni doma ali pa v Kranju igrajo ali kaj sličnega in s tem si opravljen, ljubi kristjan. Govori se, da je k temu strahovitemu in žalostnemu poboju veliko pripomogla znana pekova šnopsarija iz Stražišča. Koliko je na tem resnice se bomo domogli prepričali. Ta sveti mož ima šnopsarijo, v kateri se baje toči vedno noč in dan tisto proketo špiritovo žganje, menda ravno tako tudi v nedeljah in praznikih, kakor tudi ob sobotih zvečer, okoravno je to strogo prepoveda-

LISTEK.

MICHEL ZEVACO:

Ljubimca beneška.

Sestanek, napovedan vam na Olivolskem otoku, se bo vršil tukaj. Varni smo popolnoma. Preden pa izpregovorimo o svojih zadevah, vas prosim, ker smo zbrani v zadostnem številu, da najprej sestavite sodišče, ki bo sodilo tega človeka.

— Antonio nas je obvestil, je izpregovoril nato eden izmed mož. In, vidite, poskrbeli smo za slučaj, da bi bil ta gospod obsojen.

Pri teh besedah je pokazal po vrsti Rolandu in Džennaru na krsto.

Anto je bil tisti, ki je privedel Rolanda v cerkev ter odondot v kripto in v grobnico.

Tisti, ki je pravkar govoril, je povzel:

— Kaj je zakrivil oboževalec? Kdo ga toži?

— Jaz, je dejal Roland.

— Govorite, mojster: poslušamo vas in bomo sodili z vso pravičnostjo in neodvisnostjo, kakor velevaljo zakoni gorovja.

— Moja obožba, je dejal Roland, obstoja v eni sami besedi: ta mož je Gvido Džennaro, poveljnik beneške policije.

Sestorica sodnikov je pogledala lažbarkarola brez vidne radovednosti.

— Ali je to dokazano? je vprašal tisti, ki je govoril prej.

— Prišel je nocoj na Olivolski otok, da bi me aretirali. Ali ni tako Gvido Džennaro?

— Res, je dejal policijski načelnik. Toda s tem, da sem vas skušal aretirati, sem vršil samo dolžnost, ki mi jo nalaga moja služba.

— Torej popolno priznanje, je povzel sodnik z mirnim in rezkim glasom, kakor prej. Zato ni treba siliti dalje v oboževanje; preostaja nam samo, ravnati z njim po zakoni gorovja.

Vstal je.

— Gvido Džennaro, je nadaljeval, vaša služba vam velevala

zasledovati nas, ki sanjamo o neodvisnosti in svobodi za naš zaslužni narod. Napovedali smo boj benečanski družbi, ki jo vi tukaj predstavljate. Vaš zakon hoče smrt vsakogar izmed nas, ako pade v vaše roke. A naš zakon je tak, da vas smatra za neprijatelja in vas obsoja na smrt.

— Prosim za oboževalec pravice, da se zagovarja je dejal Roland.

Sestorica sodnikov je začudeno pogledala Kandiana.

— Dobro! Naj govoril je dejal tisti, ki se je zdel po vsem videzu, da je predsednik. Ali ste slišali, Gvido Džennaro? Smatramo vas za neprijatelja, ker smatrate vi nas za neprijatelje; obsojamo vas na smrt, zato ker bi tudi vi obsodili na smrt slehernega izmed nas, ki bi ga prijeli. Naš dragi in spoštovani gospodar, on, ki nas je dvignil iz nevednosti in nas poučil o zmislu stvari in življenja, pa vam hoče dati možnost, da se zagovarjate. Zagovarjajte se torej, ako se morete. In poizkusite nas prepričati, da ni prav, če vam vzamemo življenje. Ako se vam posreči, ste rešeni. Govorite, zakaj poslušali vas bomo s pravičnostjo in nepristranostjo.

— Vi niste sodniki, je dejal Džennaro.

— Ali so mar tisti, ki nas obsojajo?

— Da; kajti oni sodijo v imenu naših zakonov.

— In mi sodimo v imenu naših. Vi sodite z merilom laži in krivice, vi kaznujete šibke in uboge, oproščate pa bogataše in mogotce; naš zakon pa pomeni življenje, pravico do življenja za vsakogar, pravico do sreče za vse, kar živi. Vi postavljate sodnike. Odkod imate pooblastilo, če ne sami od sebe? Ne čudite se torej, da smo mi postavili sodnike istotako iz svoje lastne sreče.

Policijski načelnik je strmeč poslušal te besede, izgovorjene z nekako trdnostjo, ki ni bila brez veličine.

— Naj bo, je dejal, sodniki ste. In če sodite po pravici, me ne morete obsoditi za to, ker sem vršil svojo dolžnost.

— Pod to svojo dolžnostjo razumete vi dolžnost, ubijati bližnjega, ali tirati ga v ječo in ga izročiti krvniku.

— Ne svojega bližnjega, nego tistega, kdor napade red človeške družbe.

— To je, tistega, kdor napada vas. Torej je tudi naša dolžnost, umoriti vsakogar, kdor napada nas.

— V tem slučaju, je dejal Džennaro, ste vi, ki se hvalite, da ste pravičnejši misli, nego mi, v vseh rečeh podobni nam samim.

— Res je; dasi so naši cilji različni, naša sredstva so vendarle ista: sredstva boja.

— Če je tako, bi se zamen poizkušal braniti. Vaš vojni jetnik sem, s tem je vse povedano. Storit z mano, kar hočete; jaz ne rečem ničesar več.

Džennaro je povelil glavo.

Tako blizo smrti ga je jel zapuščati pogum, ki ga je podpiral do tiste minute...

Ob njegovih zadnjih besedah pa je Roland povzel:

— Vidite, gospod, ravno na to bi vas hotel opozoriti, ne kratac vam pravice do zagovora. Vi ste naš vojni jetnik, in mi moramo ravnati z vami kot svojim zakletim sovražnikom.

— Umorite me torej; saj me imate v oblasti.

Policijski načelnik je prekrizal roke, čakajoč usodnega udarca.

Rahel trepet ga je stresel po vsem životu, in njegov od groze spačeni obraz je bil že zdaj podoben obrazu mrliča.

Roland Kandiano se mu je približal ter mu položil roko na ramo.

— Gvido Džennaro, je dejal, poslušajte me, v tem trenutku, ko se vam bliža smrt. Moj oče je živel v doževski palači, spoštuječ zakone in svobodo vseh. Njegov zločin je bil ta, da je smatral pred sodnim stolom pravičnost in zakona najzadnjega mornarja za enakega najvišjemu patriciju. Po izdajstvu, nezvestobi in zavratnem razbojništvu pa je bil moj oče aretiran in oslepljen; moja mati je umrla žalosti, a jaz sem trpel v podzemeljski temnici dolgih šest let, ki so uničila vso mojo srečo.

Gvido Džennaro! Tistim, ki so zakrivali ta zločin, je ime: Fokari, Bembo, Altieri. Vsegamogotni so. Vi poznate njihov zločin. Vi veste, da je njih močenočest sežidana s solzami in s krvjo. In vendar ste jim slepo služili!

— O pravičnosti! je zamrmral Džennaro zamolklo.

— Zakaj pravite, da ste vršili svojo dolžnost, ko ste me prišli nocoj zalezovati na Olivolski otok!...

(Dalej.)

no. Če gospodje duhovniki prepovedujejo strogo ta strup, zakaj ne prepovedo tudi svojemu ljubljencu peku? Če bi se to odpravilo, gospod župnik, marsikatera žena bode vam iz srca hvaležna za tak možat nastop, in veliko manj solza bi bilo preliti. Postava naj bode za vse jednaka, ne samo za gotove ljudi. Baje dobi pek nagrado za svojo izborni postrežbo v šnopariji in tudi gostilniško koncesijo. Ta bode pa lepa. Sicer pa o njem še posebej spregovorimo na drugem mestu. Za zdaj samo to: kdor hoče mleko zastopiti in doma imeti naj se priporoči dr. J. Kreku, državnemu poslancu, in kdor hoče, da bode v denarju tičal, naj pokliče k sebi načelnika sitarske in žimarske zadruge in stražiču, kaplana Anžiča v Šmartnem.

Iz Lesec nam poročajo: Te dni je preteklo ravno tri mesece, odkar imamo najstrožji pasji komtumac, t. j. psi morajo imeti nagobčnik in morajo biti privezani na vrvi. Ker se do sedaj ni primeril nobeden slučaj stekline, vprašamo kdaj misli c. kr. deželna vlada razveljaviti to strogo naredbo. Eden v imenu mnogih.

Iz Begunj na Gorenjskem. Že nad štirinajst dni ni vode v vodovodu, če tudi smo Begunjci prvi, kateri pridejo pri njem na vrsto. Vse pri tožbe pri županu so zastopni. Seveda mož stori to, kar ukažejo Jaka iz farovca, pa naj bo še taka neumnost. Če pa gre za korist občanov — in župan bi se moral pobrigati zanje — je to fantu Trunku deveta briga, če se vname požar v vasi, kaj mu to mar; celo privoščil bi vsem, ki ne trobijo v župnikov rog. On ima svoj vodovod in vodo poleg hiše, zanj torej ni nobene nevarnosti! Pobrigajte se gosp. župan za občane, voda je bolj potrebna, kot pa vaša skrb za volitve! Sicer si bodo pa Begunjci tako gospodarstvo in vsemernost dobro zapomnili! — Gospod župnik je že tri nedelje zaporedoma uganjal na prični politiko, tudi v „Jutro“ se je zaletel. Lahko ste mu hvaležni, g. urednik, izborna reklama! Priporočamo se še za to nedeljo za tako pridigo, g. župnik, ker to je izborna zabava. Seveda nam jo boste zopet preskrbeli kot dober človek. Prosim! Toliko za danes, prihodnjič pa kaj več in kaj drugega.

DNEVNE VESTI.

„Jutro“ in „Edinost“. „Edinost“ je hotela najprej škodovati „Jutru“ s tem, da ga je trdovratno ignorirala in ona je bila poslednji slovenski list, ki je „Jutro“ imenoval s pravim njegovim imenom. No, to ignoriranje nam ni čisto nič škodilo, ker se je „Jutro“ ravno v Trstu tako lepo razvilo in se tako splošno čita, kakor bi ono bilo — tržaški list in danes je v Trstu ravnotako priljubljeno kot v Ljubljani. O tem so se prepričali tudi gg. pri „Edinosti“ in za to so nam napovedali bojko, kakor so ga nam napovedali klerikalci in nam storili s tem veliko uslugo. Prepričani smo, da bomo imeli od bojko, ki nam ga napoveduje „Edinost“, ravno toliko ali pa še več koristi, kot smo jih imeli od klerikalnega bojko in potem bo morda tudi „Edinost“ sprevdela — kako neumna je.

Tobakarnar Stanič v ulici Molino Piccolo je opustil — na prigrvarjanje gg. od „Edinosti“ — razprodajo „Jutra“ in motivira to v neki izjavi v „Edinosti“ s tem, da je „Jutro“ tržaškemu Slovincu škodljivo! — Naši prijatelji v Trstu bodo sedaj vsaj vedeli, katera „slovenska“ tobakarna v Trstu je naš in tudi njihov sovražnik. Sicer pa naj bo gosp.

Stanič prepričan, da se ne proda v Trstu niti en izvod „Jutra“ manj, ako ga ne bo on več razprodajal; bodo pa drugi prodajalci, ki niso tako neumni, več zaslužili.

Služaj, ki kriče ilustrira „Jutro“ metodo. „Edinost“ pravi, da krajni odbor narodno-napredne stranke ni odposlal „Jutra“ „odprtega pisma“ dr. Gregorinu in potem se „Edinost“ na njej lasten način zadirja ob „Jutro“ metodo. Mi pa pravimo, da se je nahajala na dotičnem pismu tudi štambilja „krajnega odbora narodno-napredne stranke v Črnicah“ in s štambiljo vendar ne morejo razpolagati nepoklicane osebe!

„Edinost“ naj se le sprijazni z našimi metodami, ker te metode so pošteno, četudi njej morda ne ugajajo. Kadar bo v Trstu vse v redu, gotovo ne bomo dali „Edinosti“ prilike pri toževati se na naše metode, ali napake bomo šibali brezobzirno v Trstu in povsod, kjer se one pojavijo. To sporočamo „Edinosti“, in tudi njeni goriški koleginji „Soči“, ki nam je tudi poskušala dati lekcije.

Zelo zanimivo za naše zmedene razmere je dejstvo, da so se našli proti „Jutru“ v bratski slogi naslednji listi: Klerikalni „Slovenec“, narodno-napredna „Soča“ in ultra-narodna „Edinost“. Vsi ti trije listi prav pridno ponatiskujejo eden iz drugega notice — proti „Jutru“. „Soča“ in „Edinost“ sta s tem, da se nahajata v družbi s „Slovencem“, dovolj obsojeni in vsaka obsodba z naše strani bi bila odveč.

Klerikalci in njih glasilo „Slovenec“ so pravi mojstri in uničevalci nižjih delavskih slojev. Tako se zaganja omenjeni list v socialno demokracijo, ter denuncira in hinavsko obrekuje sodruge zaradi mizarske stavke v Gradcu, ker so hoteli izboljšati si plačo za par vinarjev pri sedanjih draginjah. Seveda organizirajo tudi svoje nevedne čete klerikalci, pa iz drugačnega vzroka, kot demokratje. Klerikalne organizacije pomagajo uničevati in odjedati kruh delavcem in svojim stanovskim tovarišem, ter pri tem pomagajo klerikalnim kapitalistom in drugim bogatim podjetnikom, da ga še bolj odirajo potom njih hinavskega denunciranja. Tako torej pogledimo v najslabšo stanovsko organizacijo naših klerikalnih delavskih uslužbencev na Kranjskem. Ti uslužbenci se ne zavedajo prav nič svojih stanovskih dolžnosti napram predpisom njihove organizacije, ki je geslo eden za vse, vsi za enega. Dejstvo je, da uslužbenci te organizacije niso sposobni, da bi izvrševali to geslo, njih geslo je samo denar pouzmati, drugega nič. Dokaz temu je, kako se je lansko leto v tem času godilo v prisilni delavnici, ko se je paznika vrglo na cesto za čisto nedolžno stvar, in ko je ta prošil pri predsedniku stanovskega društva delavskih uslužbencev, da bi se za njega potegnili in prosili pri deželnem odboru, da bi se ga usmilil ter še nadalje obdržal v službi na podlagi omenjene organizacije, nadalje je tudi prošil pri društvu za kako podporo ob času brezposelnosti, ker je bil dotični član in je plačeval članarino od začetka ko se je ustanovila omenjena organizacija. Tako ni bil prošnik uslušan ne za prvo ne za drugo, ampak ravno nasprotno se je še denunciralo pri deželnih odbor-nikih od strani organizacije, kar je še bolj učinkovalo na njegovo odslovitve. Ali je to kakšna organizacija po gestu vsi za enega eden za vse, ne, vsi proti enemu, da ga uničijo; tako delajo hinavske klerikalne organizacije!

Avtonomija mestne občine je bila, dokler se je Ljubljana ni oropala, v ustih dr. Šustersiča in dr. Kreka navadna hinavščina. Zato je bil v resnici greh in hudodelstvo, da jo je napredna stranka dala iz rok! Zdaj pa pravijo klerikalci, da ni prav nič izključeno, da ne bodo občinske volitve izvršene in da se vrše nato meseca aprila — nove volitve! Takrat pa upajo na nek nov način pridobiti še nekaj mandatov. V deželnem zboru bodo namreč takoj pričeli akcijo, da se volilci z Viča in Glinc pridele tudi — volilnemu okraju ljubljanskemu (!) in bi s temi glasovi pridobili potrebne mandate, da bi tvorili potem z Nemci (!) večino v občinskem svetu. Če bi se pri upravnem sodišču ugodilo klerikalcem, potem je to najprej zausnica vladi, na to pa nov udarec mestni avtonomiji. Da plava Ljubljana zdaj v ostudni krizi — kakor človek, ki so ga roparji obkolili, — je jasno. Škode pa niti približno ni moč opisati!

Terorizem ljubljanskega škofa. Gostilničarji v ljubljanski okolici se bodo škofu po robu postavili zaradi pritiska ob žegnanju. Če nečje popi ob takih prilikah maševati, pa tudi bire in cerkev nobenih dohodkov ne dobi! Še tega se manjka, da bo škof odločeval, kaj sme davkoplačevalec, svobodni državljani in obdavčen obrtnik za svojo korist in zabavo prirediti ali ne. Deželna zveza gostilničarskih zadrug naj tej farški impertinenci temeljito posveti ter varuje interese članov.

Župani in občinski odbori na deželi so nekateri v službi klerikalcev. Dosti slabo, ampak zakon ni vlačuga, ki bi jo smel vsak po kotih vlačiti. Če ti občinski uradi pri podaljšanju policijske ure pristransko postopajo, naj se jih brez pardona naznani političnim oblastvom.

Dr. Šustersič na delu za Kregarja. Odkar je padel dični Kregar s kapaciteto vitevom večnih klofut Štefeta v sodno preiskavo zaradi sleparij, je klerikalni generalstab cel čas v permanenti v Ljubljani kot na Dunaju, da izveže iz smrdčeve kible ta dva tiča — smrdokavri. Zato se neki stor tako dolgo kuha pri sodišču! Kregar nosi tudi že bolj po konci glavo, tudi — po dnevu.

Godba brez maše. V Dravljah bo prihodnji mesec žegnanje pri sv. Roku. Pametni gostilničarji pravijo, da bodo vrgli vsakega čez prag, kdor bi jim prišel braniti godbo. V Spodnji Šiški se pa ta klerikalna sodrga sploh ne upa priti z žuganjem, da ne bo maše, če bo ta dan godba. Frančiškani so malo bolj previdni!

Notar Hafner bo zgradil na škofijskih parcelah svojo hišo. Mož v Ljubljani dobre dela gšete. Je zgodaj deležen — klerikalnega žegna.

Šišenski gerent in vodovodna zadruga. Iz krogov spodnješišenskih občanov se nam poroča: Če smo prav poučeni, je voditelj naše občine dolžan se zanimati za delovanje in seje odbora vodovodne zadruge. Prejšnjemu županu je bila ta dolžnost jako lahka. On je bil in je še tudi odbor-nik pri vodovodni zadrugi. Kako je ta dvojen drug drugemu si nasprotujoč posel opravljal, to smo videli in slišali, ko ga je znana vodovodna opozicija stavila na odgovor. Zdaj bi pa radi vedeli, kako te dolžnosti opravlja g. gerent kot voditelj naše občine. Ali se je g. Zajec ves ta čas že kaj pobrigal, kaj delajo njegovi prijatelji pri vodovodni zadrugi, ali se je udeležil kake odborove seje, ali mu je znano, koliko so si dali gos-podje izplačati iz vodovodnega zaklada in kar nas najbolj zanima, kaj je g. gerent med tem časom se z vodovodno gospodo dogovoril glede odstopa vodovoda v last občine? G. gerent naj se pripravi na odgovor na vsa ta in še nekatera druga vprašanja.

Telovadba pri Južni železnici. Iz krogov potnikov se nam poroča:

Kdor se mnogo vozi po Južni železnici, temu ni treba še drugod telovaditi. Južna železnica je kot znani unikum vseh železnici tudi za to na razne načine preskrbela, da se potniki na njenih progah privadijo in utrdijo tudi v telovadbi. Še predno stopiš v tem času hude vročine kot s slanki v sodih v z ljudmi natlačen voz, moraš imeti že nekaj telovadne vaje na poskok, da poskočiš na prvo vnanjo stopnico voza. Te prve stopnice so tako visoko, da če nisi slučajno 2 metra dolg, ti segajo ravno do nosa. Spreten telovadelec bi se torej lahko na prvi stopnici na glavo postavil in se preobrnil do vhoda tako, da bi se tam šele na noge postavil. Teh stopnic se posebno vesele naše dame s modernimi ozkimi krili; neredkokdaj se tudi res čujejo sumljivi poki tako, kot bi se tam nekje ... nekaj pretrgalo. Veseli so teh stopnic tudi stari in sploh bolehní ljudje, ki ne morejo tako kot mi, ki smo zdravi in telovadbe že vajeni, meter visoko stopati, da pridejo do voza. Ista telovadba se ponavlja tudi pri izstopu iz voza. Da si kdo vrati ali nogo zlomi, ko se zmučeno od vožnje, znajde na tleh, to že ni nič več tako posebnega. Manjše poškodbe so tako na dnevnem redu, da bi Južna železnica kmalu dobila jetiko v svoji blagajni, če bi se pod vsakem slučaju zahtevalo odškodnino. Morda bo dobro za odpravo te nečloveške in nekulturne naprave, če se vsakdo, ki se zaradi teh stopnic kakor-sibodi poškoduje, prikladi za primerno odškodnino. Vsekakor pa bi Južni železnici priporočali, da te vozove s takimi stopnicami svojčas spravi v arhiv. Čez 50 let se jim bodo naši zanamci ravno tako čudilo, kot se mi čudimo slikam, ki predstavljajo prvega železnega s parom nabasanega konjčka.

Finančna uprava. Če financar pri kakšnem trafikantu pregleduje zalogo kadija, in vidi, da dotičnik nima zadostnega števila vseh vrst, ga takoj naznani oblasti. Kako pa je vendar to, da so v glavni trafiki že v soboto manjkale „Cigarillos“ in se je trafikantom na njih vprašanje po „Cigarillih“ reklo: „Pa pejte v fabricko uprašat.“ To je res čudno, če velja postava za majhne razpečevalce, veljaj i za glavno trafiko. Kakor hitro v kakšni opalki ne bomo dobili konsumenti zahtevanega blaga, ovadimo brez pardona dotično zadevo.

Več kadilcev. Glavna posojilnica v Ljubljani. Likvidacijski odbor ima odslej pisarno na Miklošičevi cesti št. 8 (Hotel Lloyd) telefon št. 83. Uradne so od 9. do 12. ure dopoldne od 3. do 6. ure popoldne.

Odvetniškim in notarskim uradnikom § 17. zakona trgovskih nastavljenec določa: Ako traja službeno razmerje neopretgoma nad 5 mesecev, pristojna uslužbencu vsako leto neopretgani dopust najmanj desetih dni. Ako traja službeno razmerje neopretgoma nad 5 let ali 15 let, pristojna uslužbencu vsako leto neopretgani dopust najmanj dveh tednov, v zadnjem slučaju pa tri tedne. Nastop dopusta je, oziroma se na pisarniške razmere primerni čas, sporazumno in pravčasno določiti. Za čas dopusta pristojni uradniku polna plača. Čas bolezní ni vštet v dopust. To določilo velja tudi za odvetniške in notarske uradnike. — Društvo odvetniških in notarskih uradnikov v Ljubljani.

Naročajte, ponudite, zahtevajte in pijte samo Tolstovrško slatino

ki je edina slovenska ter najboljša zdravilna in namizna kislá voda. Od vsakega zaboja plača podjetje v narodne namene 20 vinarjev, kamor naročnik določi. Naslov: Tolstovrška slatina, pošta Guštanj, Koroško, kjer je tudi gostilna, letovišče in prenočišče. Svoji k svojim!

Vič: Splošna načela realizma. — A. O.: Vladimir Knaflič, Socializem. — S. Ž.: Slovensko učiteljstvo. — J. Jelenec: „Klub slovenskih tehnikov v Pragi.“ — Ant. Hartl: Češko dijaštvo. — Makec in profil. IV. Josko Jurkovič: Georges Rodenbach. V. A. Ogris: Joris Karl Huysmans. — Dr. Emil Rasmussen: Moderni tipi Krista. — I. H. Z.: Higienična razstava, Dresden, Leipzig in Berlin. — Slovensko dijaštvo. — Srednješolski vestnik. — Dijaško socialni vestnik. — Slovansko dijaštvo. — Vestnik za književnost in umetnost. — Razno.

Kakor je iz te nenavadno bogate vsebine razvidno, spada „Omladina“ med naše najodličnejše liste. Pomen „Omladine“ je bil in je še velik. Ona nam je vzgojila celo novo dijaško generacijo in hoče v začetni smeri resno nadaljevati. V „Omladini“ se takorekoč zrcali vse življenje in mišljenje našega dijaštva. Kdor se za naše dijaštvo resnično zanima in ga želi spoznati, mora neizogibno brati „Omladino“, in tudi tisto dijaštvo, ki se resno želi izobraziti. „Omladina“ mu bo dala dovolj impulzov za razmišljanje. „Omladina“ stane letno 4 K, za učitelje 3 K, za dijače 2 K. Uredništvo in upravnništvo je v Ljubljani, Breg št. 12.

Narodnoradikalni program. — R. Kri-

Povečanje ljudske šole v Sp. Šiški. Ker se je skoraj nova ljudska šola v Spodnji Šiški spričo vidno rastočemu številu prebivalstva oziroma šolobveznih otrok izkazala, kot še premajhna, se je ukrenilo, da se nad dosedanjim poslopjem zgradi še eno nadstropje ter se dosedanja 6 razrednica poviša v 8 razrednico. Z delom so že te dni pričeli. Zidarsko delo je prevzel stavebnik g. Treo, mizarska dela g. Burger, tesarska dela g. Zakotnik, tesarska dela g. Rojina. Povečanje bode stalo okrog 60 000 K.

Za tujski promet. Mestni občinski svet v Kranju je sklenil v svoji redni seji dne 25. maja t. l. z ozirom na vedno množči se tujski promet, da se vloži na ravnateljstvo c. kr. železnice v Trstu prošnja, naj bi eno potrebno ukrenilo, da se zimski vozni red na progi Ljubljana-Trbiž, kateri se uveljavi s 1. oktobrom 1911 v toliko predručaji, da se bode osebni vlak, ki se vrača sedaj že ob 10. uri 10 min. zvečer iz Ljubljane, odhajal šele med 11. in 12. uro ponoči. S tem bi bilo Gorenjem omogočeno obiskovati gledališke predstave, koncerte in druge enake prireditve v Ljubljani, kar je bilo doslej zaradi prezgodnjega odhoda osebnega vlaka iz Ljubljane ali popolnoma izključeno, ali pa vsaj predrago; kajti gotovo si bode rodbinski poglavar vsaj dvakrat premislil, preden bode peljal svojo mogoče več oseb broječo obitelj na kako veselico v Ljubljano, kjer bi moral prenočiti v dragih mestnih hotelih. Enako prošnjo, kakor mesto Kranj, jo vložilo tudi „Dramatično društvo“ v Ljubljani na železniško ravnateljstvo v Trstu, da se ugodno predručaji vozni red za zimsko sezono 1911. leta z ozirom na gledališke predstave.

Umrl je g. Josip Pogačnik, uradni sluga trgovske in obrtniške zbornice v Ljubljani. Ranjki je bil zvest, značajan in vzoren uslužbenec in vsled tega splošno priljubljen. Le prerano ga je smrt pobrala.

Društvo za jamoslovje na Kranjskem si je ogledalo med 11 urno ekspedicijo dne 21. t. m. nad 3 km dolgo grof Falkenhaymovo jamo pri Lazah (Planina) ter pripravilo vse za natančne geodetične zaznamke tega razširjenega jamskega labirinta. Ekspedicije so se udeležili društveni udje Perko (Postojna), Hanke (Planina) in Lahner (Linc).

Nova raziskovanja v Postojnski jami. Dne 20. t. m. se je posrečilo jamoslovčema Perkotu iz Postojne in Lahnerju iz Linca na novo otvoriti v svetovnoznani Postojnski jami na njenem najgloblješem mestu ob vzhodju Kalvarije, ko sta odstranila mnogo vdrtega skalovja, 200 m dolgo kapniško galerijo s krasnimi tvorbami iz sinterja ter globokimi tolminji. Po tej najdbi znaša skupna daljave Postojnske jame okroglo 21 km.

Dramatično društvo v Ljubljani je vložilo prošnjo na slavno ravnateljstvo c. kr. železnice v Trstu, da se za časa zimske gledališke sezone 1911/12. tovrstnemu vlaku, ki odhaja iz Ljubljane proti Jesenicam po 11. uri ponoči priklopita dva voza III. in II. razreda ali normalno vsak igralni dan, ali pa vsaj vsak četrtek, praznik in ob nedeljah, kar bi omogočilo prebivalcem na tej progi ležičih mest in trgov obiskovanje gledaliških predstav in koncertov v Ljubljani.

Narodnoradikalni program. — R. Kri-

odra, se zapodila po dvorani in se tupatam zaletela z glavo ob trdo zidovje, da je tuleč odbežala zopet nazaj. Cela dvorana je oživila, obrazi so postali veselejši, iz vseh oči je sevala blaženost, nebeško veselje.

Midva z Olgo sva bila v tako živahnem pogovoru, da še plesočih parov nisva opazila, še manj, da bi plesala — nasprotno sva se s toliko večjo vnamo vrgla pozneje na valček.

Polki je sledil počasen valček iz operete: „Prižiganje src“ — tako se mi je povedalo od strani kapelnika. Da je bil valček, toliko sem že vedel, a o kaki opereti „Prižiganje src“ še nisem do tedaj slišal. In zavrtela sva se po dvorani! To so bili trenotki, kajne gospodična, vi lahko potrdite! Med valčkom so se nešteto krat vjele najine oči, si povedale vedno isto, a vedno z večjim veseljem, večjo vnamo.

Amor, posredovalec ubogih na srcu, je predrl z zlato žico ob srce in žico na koncu zvaril. Koliko sem tedaj pretrpel in temu je kriv samo valček, ta nesrečni valček je kriv!

„Omladine“ dvojna številka 5—6 je pravkar izšla in prinaša sledečo vsebino: Počitnice. — Dr. Leon Brnučko: Socializem, demokratizem in narodnoradikalni program. — R. Kri-

— R. Kri-

MALI LISTEK.

TONE RAKOVČAN:

Oh, ta valček!

Kaj si morete prijetnejšega misliti, kakor počasen valček, široka svetla dvorana, fin gospodek in pa srček — oh, tak srček, kakršnega sem vrtel jaz ob zvokih starega, vpo-kojenega klavirja. No, igralcu nočem nikakor zabavljati; on se, je trudil v potu svojega obraza, da bi spravil iz instrumenta kolikor mogoče umetniškega užitka — a klavir, klavir!

Pripravljali sem se na ples! Takih skrbi že davno nisem imel, saj sem se sešel tedaj z njo, edino, za katero mi je bilo moje še v povojih zavito srce. Ko sem oblačil salonsko suknjo, mi je tako toliko, kakor bi hotelo vun na prosto — gotovo je slutilo, kaj čaka tisti večer njegovega omejenega gospodarja. Mlado je bilo, a vendar že izkušeno; pravilo mi je na glas, da bi kmalu drugi slišali, kako me tudi moja edina nestrpno pričakuje, kako me tudi ona neskončno ljubi. — Ali vam ni resnično razbijalo srce, gospodična? Gotovo ste verjeli tisti ljubzenski vrazi, ki pravi, kako drži

Amor goreče srce na nakovalu in razbija z vso močjo po njem. Ta trdosrčnež! Pričakovali ste tudi vi komaj trenotka, ko se boste po gladkih parketih zasukali v divjem, strastnem krogu.

Pogledal sem se v zrcalu, potegnil s pomilovanja vredno krtačo po črnem klobuku, si ga počasi in varno položil na glavo in hajd na ples! Čevlji zbiksani, da je tovarišem pri pogledu nanje vid pešal, v žepu pa borih dvajset krajcarjev.

Na stopnicah se me je dotaknila dekla. — ha, ogenj v stehi; koliko jih je slišala uboga žefka! In to samo radi vas gospodična! Drugi dan sem prošil odpuščanja, morali bi jo pa pravzaprav vi. Zunaj na tlaku se je — hvala bogu — že utrdil sneg; šel sem kot baron — nihče ni od daleč slutil, kaka učenost se sprehaja pod mojim klobukom. Napravil sem ji z glavnikom krasno sprehajališče. ki je vodilo z glavnege trga po gozdu do razgleda. Na obeh straneh poti je bilo drevje primerno obrezano, na razgledu je pa štrlelo na vse strani — vsi frizerji niso vredni pol vinarja.

Z napravljanjem, biksanjem in snaženjem sem se tako zamudil, da sem prišel skoro zadnji v dvorano. To vam je bilo življenje — rečem

vam, da moje oko še ni videlo kaj enakega in uho ni slišalo. Dvorana prostorna za tucat mojih sob, lestenec pri lestenecu, tla svetla kot zrcalo in gladka, gladka. Poleg pa toliko nežnih obrazkov, toliko zapeljivih oči, ki so me ljubezljivo gledala in očitala: Ali se sedaj pride! Postalo me je sram in strah. Ako bi ne bil že cel možak, bi zbehal nazaj naravnost domov. Pa še drug vzrok je bil moji korajži. Tam iz kota so gledale name oči — oh, črne oči — me pozdravljale in klicale. Kakor magnet so vplivale na moje srce in ga privleklo z menoj vred, a počasi, varno; saj veste: radi preveč gladkih parketov.

In dvoril sem gospodični, ne po frakarsko, temveč — po domače. Saj uganete, kaj more tak možak, ki prvič stoji pred svojo oboženko, spraviti na dan.

Nek tovariš se me je celo predrznil med ljubzensko debato milostno nagovoriti; najraje bi mu zasolil eno okoli njegovih toliko obetajočih uhljev, ko si upa mene, največjega kavalirja nagovoriti — to ni kar si bodi! Drugi dan sem ga prošil odpuščanja, morali bi ga pa pravzaprav vi, gospodična!

Kapelnik je dvignil paličko, poskočna polka je zdrknila z visokega

Kap vsled vročine je zadela v tork nekoga delavca v poljanskem predmestju. Našel ga je neki mesarski pomočnik, ko je ležal cel dan na solncu nezavesten.

Beg delavcev pri Czerwiczki. Pri tej židovski tvrdki je vsak dan manj delavcev. Ljudje ob ciganski plači ne morejo živeti, hajd, pa gredo drugam za delom in boljimi zaslužki. Smo res radovedni, kedaj bo ljubljansko barje osušeno? Seveda, za delavsko izkoriščanje se nihče ne meni! Podjetniki izkoriščajo vse faktorje in po vrhu še delavce za svoje židovske žele.

Sokol II. opozarja vse one, kateri imajo predložiti račune za veselico v Hribarjevem gaju od 23. julija naj te predložijo vsaj do konca t. m. — Odbor.

Pri našem poročilu o veselici smo pomotoma izpustili sodelovanje gospe Zajčeve, kar s tem popravljamo.

VI. Izkaz prispevkov, ki so jih spodaj navedeni v času od 29. junija t. l. vposlali telovadnemu društvu Sokol v Škofji Loki v pokritje stroškov za prapor. Po 25 K: Fran Sakser, New York; po 5 K: Hafner Franc, Pazin; Luznar Mijo, Kranj; Wolgemut Peter, St. K.; Deisinger Herman, Ljubljana; Gorše Anton, Ljubljana; dr. Kokalj, Ljubljana; po 4 K: Rodbina Cvahte, Mala Nedelja; po 3 K: Ivan Šubic, Ljubljana; Primožič Leopold, Radovljica; Gruden Ivanka, Ljubljana; Dolenc Groga, Praprotno-Luša; po 1 K: Bernik Peter, Stara Loka; svetnik Lah, Ljubljana; Slava Pirhova, Ljubljana; dr. Bretl, Ljubljana; po 76 v: Neimenovan, Ljubljana. Nabiralna pola po mestu in okolici K 278. I. do VI. izkaz vkup K 619. Skupaj za prapor 897 K 76 v. Podpisani odbor se najpričneje zahvaljuje vsem p. n. darovalcem in darovateljicam, osobito bratem v Ameriki. Na zdar! Odbor.

Najdeno. V nedeljo 22. t. m. se je našla na Marije Terezije cesti ob prelazu južne železnice srebrna damska ura z verižico. Dotična oseba naj se oglasi na Hranilniški cesti št. 9, soba 56. Ložar.

Slovenska Filharmonija koncertira danes pod osebnim vodstvom g. kapelnika V. Talicha v parkhotelu Tivoli. Začetek koncerta ob pol 7. uri zvečer. Vstopnina 60 vin. Vožnja z avtomobilom tja in nazaj z vstopnino vred 1 K.

„Domovina“. Vse ponudbe in pojasnila glede dijaških stanovanj se sprejemajo in oddajajo od 20. avgusta naprej.

Velikanski požar v Carigradu.

Vsi listi obširno pišejo o velikanskem požaru v Carigradu — nele zato, ker je bil požar tako velikanski, kakor jih je bilo doslej malo na svetu, ampak tudi zato, ker je imel politično ozadje. Pa v tem oziru še ni jasnosti. Eni pravijo, da so zažgali staroturki, drugi, da Albanci.

Goreti je začelo v nedeljo v židovskem delu mesta in ogenj se je silno naglo širil, ker so tam same lesene hiše. Tudi hud veter je pospeševal razširjavo požarja. Gasilci so bili čisto brez vsake moči. Požar se je v ozkih, vijugastih ulicah strahovito naglo širil. Predmestja Ak-Serei, Saleti, Vlanga so pogorele popolnoma. Nad 4000 hiš je uničenih. Zgorelo je tudi okoli 50 ljudi. Pogorišče je dolgo več kilometrov.

Na pogorišče se je podal tudi vojni minister, Mahmud Šefket-paša. Z neke goreče hiše je padel nanj goreč tram in ga močno poškodoval.

Pri požaru so se vršili grozni pripori. Ljudje so zbegani in obupani, glasno jokaje, in deloma popolnoma nagi tavali okrog. Nekateri so zblazneli in se vrgli v goreče hiše. Visoki častniki so v gala-uniformah in z redovi na prsih (kajti ta dan je bil narodni praznik) reševali iz svojih hiš sami pohištvo. Med množico so hodili turški duhovniki in glasno tarnali.

Oblasti so prijele že več požigalcev. Obsodili jih bodo po vojnem pravu in takoj javno obesili.

Škoda je veličanska. Zgorelo je 14 mošej, 1 cerkev, mnogo šol, okoli 2000 skladišč in več tisoč hiš — vsega skupaj kakih 5000 poslopij. Med zgorelimi poslopji je tudi palača generalnega štaba, kjer so se nahajali mobilizacijski načrti za vojno v Albaniji. Rešili so pravno fakulteto. Vso škodo računajo na kakih 30 milijonov kron. Pokrit je pa z zavarovalnicami le majhen del — komaj ena četrtina.

Turški vladi prihajajo od vseh strani sožalne brzojavke na grozni ne-reči. Sestavljen je tudi pomožni odbor, ki bo nabiral za pogorelece darove in bo sploh skrbel zanje. Prvi je daroval za pogorelece sultan in sicer 2500 funtov (t. j. okoli 60.000 K).

Najnovejša telefonska in brzojavna poročila.

Izstop dr. Rybářa in Gregorina iz „Hrvatsko-slovenskega kluba“.

Dunaj, 26. julija. Posl. dr. Rybář in dr. Gregorin sta dobila včeraj iz Trsta brzojavko, v kateri se jima je nasvetoval izstop iz Sušteršičevega kluba. Radi tega sta takoj oba poslancema naznanila predsedniku „Narodnega kluba“, prof. I. Spinčiču, da izstopita iz „Narodnega kluba“ in obenem iz Sušteršičevega kluba. Slovenske klerikalce je ta korak dr. Rybářa in dr. Gregorina iznenadil, kajti zadel jih je popolnoma nepričakovano. Danes so izdali komunikacije v katerem zatrjujejo, da sta dr. Rybář in dr. Gregorin izstopila iz „Hrvatske Hrvatsko-slovenskega kluba“ samo začasno, da pa sta prišla do prepričanja, da je njihova prisotnost v „Hrvatsko-slovenskem klubu“ neobhodno potrebna. Seveda je to le pobožna želja kranjskih klerikalcev. Dejstvo je, da je dr. Rybář že danes sprejel neko od Mladočehov mu ponudeno mesto v nekem odseku in je tako že napol priglasi svoj vstop v mladočehski klub. Oba poslancema sta sicer izjavila, da za enkrat ne vstopita v noben klub in bosta ostala sama, vendar je pa že sedaj jasno, da tudi jeseni ne bosta več vstopila v klerikalni klub. „Hrvatsko-slovenski klub“ namreč vedno bolj očito kaže svojo klerikalno barvo. Tako je n. pr. danes brzojavno pozdravil konferenco obeh hrvatskih klerikalnih strank v Zagrebu. Radi tega je gotovo, da neklerikalni poslanci takega gibanja v klubu gotovo ne bodo mogli prenašati.

Opomba uredništva: Dr. Rybář in dr. Gregorin sta torej napravila svojo sveto dolžnost. Upoštevala sta razpoloženje med svojimi volilci in radi tega tudi izvajala konsekvence. Dr. Sušteršič, slavni klerikalni general, je doživel občutno blažajo. Vse njegove nakane so se popolnoma ponesrečile. Dolgi prsti, katere je stegoval proti Trstu, niso zadeli na prava tla in klerikalcem se bodo morale še dolgo cediti sline po narodno-zavednemu Trstu. Mislimo, da bosta sedaj tudi „Edinost“, posebno pa goriška napredna „Soča“, ki se je zadnje čase tako razkorajčila proti „Jutru“, potolažena. Mi nismo šli nikdar v boj proti osebni dr. Rybářa ali dr. Gregorina, kar je morala sprevideti tudi „Soča“. Šli smo samo v boj za princip in sicer s poštenim in odkritim vezirjem, ne kakor „Soča“. Izstop dr. Rybářa in dr. Gregorina iz Sušteršičevega kluba nam je v največje zadoščenje. Dr. Rybář in dr. Gregorin sta se torej pokazala kot poštena moža in njih volilci jima lahko z mirnim srcem zaupajo. To naj si predvsem zapomni „Soča“, od katere bi najmanj pričakovali tako surovih izbruhov.

Državni zbor.

Dunaj, 26. julija. Na današnji seji se je nadaljevala debata o vprašanju uvozu inozemskega mesa. Ob dveh popoldne se je vršila razprava o zadnjih dogodkih v Drobobiču, koncem se je vložil poslanec Ivčević interpelacijo radi dalmatinskih železnic.

Dunaj, 26. julija. Kakor se kaže, bo zbornica še ves prihodnji teden zborovala. Na vrsto mora namreč priti še obtožnica proti Bienerthovemu kabinetu, katero so vložili socialisti.

Fuzija Frankovcev in Starčevićev.

Zagreb, 26. julija. Na sinočnjem posredovanju med obema hrvatskima klerikalnima strankama je prišlo do sporazuma. Posledica tega bo najbrže zopet fuzija obeh strank.

Spominjajte se prekoristne družbe sv. Cirila in Metoda!

Lastnik in glavni urednik Milan Pint.
Odgovorni urednik dr. Ivan Lah.
Tiska „Učiteljska tiskarna“ v Ljubljani.

Mali oglasi.

Beseda 5 vin. — Za one, ki iščejo službe 4 vin. — Najmanjši znesek 50 vin. — Pisnim vprašanjem je priložiti znamko 20 vin. — Pri malih oglašitvah ni nič popusta in se plačujejo vnaprej; zunanji inserenti v znamkah. Zaključek malih oglasov ob 6. uri sveder.

Lepa, novo meblirana mesečna soba s posebnim vzhodom se takoj odda. Kje: pove uprava „Jutra“.

Absolvent Mahrove trgovske šole išče primernega mesta. Ponudbe pod „Absolvent“ na „Prvo anončno pisarno“.

Fijakarja se takoj proda. Natančnejša pojasnila daje lastnik M. Oblak, Rimska cesta št. 13.

Spretni pleskarji za Ljubljano in deželo se sprejmo. Naslov: H. Pirker, Hrenova ulica št. 19.

Dobro ohranjeno damsko kolo in planino se ceno proda. Kje: pove uprav. „Jutra“.

Iščem dva spretna, trezna žagarja. — Vstop takoj. Ponudbe: Fran Dolenc, Stara Loka pri Škofji Loki.

Kolo (vozilek) za hitro prevažanje blaga, dobro ohranjen, proda Chalupnik, Stari trg 19.

Po zelo znižani ceni prodaja radi oddelitve v lastno hišo M. Kristofič & Bučar.

Japonske, avstralske, sploh tujeznške poštne znamke se jako drago plačujejo. Ponudbe pod „Znamka“ na Prvo anončno pisarno.

Redna prilika. Skoraj nova oprava za sobo in kuhinjo se ceno proda. Kje: pove upravništvo „Jutra“.

Suhe gobe kupuje Vydrova tovarna hranil, Praga VIII. Ponudbe se prosijo z navedeno ceno ter objedno poslanim vzorcem.

Gostilničarji in restavratirji pozor! Proda se vsled opustitve gostilničarske obrti muzikalni avtomat (orchestron — igra 16 lepih komadov) za 500 K. Avtomat je šele dva meseca v rabi in je po fakturi veljal 1200 K. Natančnejše se poizve pri E. Dobovišku, trgovcu, Prisojna ulica št. 3.

Prodajalnik išče službe v delikatno trgovino, ali trgovino mešanega blaga. Ponudbe na podružnico „Jutra“ Sp. Šiška.

Razno gosje in rajeje porje je na prodaj v „Perutninskem zavodu“ v Šiški.

KORESPONDENCA.

Ženitna ponudba. Uradnik, star 30 let, lepe zunanosti, z dobro idčo obrtjo, želi poročiti gospodično ali vdovo s premoženjem v starosti od 25 do 35 let. Le resne ponudbe s sliko, ki se vrne, naj se pošljejo do 1. avgusta t. l. na upravništvo „Jutra“ pod šifro „Lastni dom“.

Kupujte „JUTRO“.



Terezija Pogačnik roj. Kosec naznanja v svojem ter v imenu sinčka Vinkota, kakor tudi v imenu vseh ostalih sorodnikov tužno vest, da je nje nad vse ljubljani, srčno dobri soprog, oziroma oče, sin, brat, svak, stric, zet in bratranec gospod

Josip Pogačnik
sluga trgovske in obrtne zbornice

po dolgi težki bolezni danes v sredo jutraj ob pol 3. uri previden v 36. letu svoje starosti, mirno v Gospodu zaspal. Pogreb nepozabnega rajnega bude v četrtek ob 6. uri popoldne iz hiše žalosti Pred Škofijo št. 21 na pokopališče k Sv. Križu.

Svete maše zadušnice se bodo brale v raznih cerkvah. Priporočamo blagega rajnega v pobožno molitve in prijazni spomin.

V Ljubljani, 26. julija 1911.
Žalujoča rodbina Pogačnik-Kosec.

Dva kovaška pomočnika in dva učenca

za kovaško obrt se pod ugodnimi pogoji takoj sprejme. Podrobnosti pri

J. Kapusu,
kovaškemu mojstru na Bledu.

Ljubljana, Breg 20
Zavod za sterilizirano

mleko za otroke

priporoča svoje najskrbneje očiščeno in vseh škodljivih bakterij oproščeno mleko za otroke in bolnike.

Mleko je otroški starosti primerno pripravljeno kar za piti ter je najboljše, najenostavnejše in najudobnejše hranilo za otroke od rojstva do 1. leta in tudi čez.

Prosto pošiljanje na dom. Po željeznici in pošti se oddaja dvakrat na teden.

V Spod. Šiški, Jernejeva ulica št. 231 se odda takoj dvojce

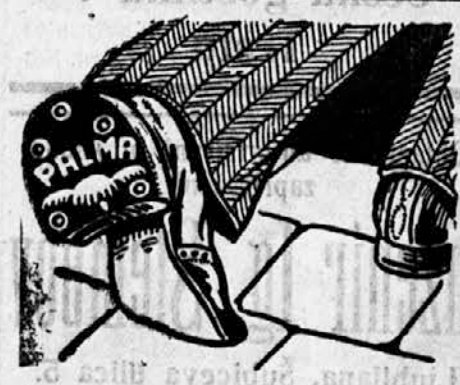
velikih in zračnih transito skladišč, vinska klet, hlev s sobico za hlapca in podstrešje za krmo.

Istotam se odda tudi s 1. avgustom kompletno

stanovanje

obstoječe iz 3 sob. — Pojasnila daje Fran Knific, uradnik konkurzne mase „Glavne posojilnice“ v Ljubljani, Mi-klošičeva cesta št. 8.

Najboljše odgovori „Slovenca“ vsak naš prijatelj, ako se naroči na „Jutro“, ali pa najde novega naročnika!



Pazite pri nakupu na prave Palma-kavčukove podpetnike.

„Jutro“ se prodaja v Trstu po 6 vinarjev v naslednjih tobakarnah:

Becher , ulica Stadion,	Cechimi , ulica dell' Istra,
Trevisan , ulica Fontana,	Bruna , ulica del Rivo,
Pipan , ulica Fabra,	Bubnič , ulica Sette Fontane,
Bevk , trg Goldoni,	Gramaticopulo , ul. Barriera,
Vovk , ulica Carducci,	Spöder , ulica Barriera,
Stanič , ulica Molinpiccolo,	Lavrenčič , Vojašnični trg.
Sekovar , Vojašnični trg,	Benusi , Greta,
Hrast , Poštni trg,	Kichel , Rojan,
Mož , ulica Miramar,	Bajc , ulica Geppa,
Magolo , ulica Belvedere,	Luzatto , ulica Acquadotto,
Geržina , Rojan,	Segulin , ulica Industria,
Raunacher , Campo Marzio,	Železnik , Sv. Ivan,
Bruna , SS. Martiri,	Lug , ulica S. Lucia,
Ercigoj , ulica Massimiliana,	Zidar , Sv. M. Magdalena,
Rončelj , ulica S. Marco,	Hreščak , ulica Belvedere.

Najbolj varno naložen denar! Največja slovenska hranilnica!

Denarnega prometa do 31. dec. 1910 nad 564 milijonov K.



Stanje hranilnih vlog nad 40 milijonov K.

Rezervni zaklad nad 1.200.000 kron.

Mestna hranilnica ljubljanska

v Ljubljani, v lastni hiši, Prešernova ulica šte. 3.

sprejema vloge vsak dan in jih obrestuje po 4 $\frac{1}{2}$ %, brez odbitka. Nevzdignjene obresti pripisuje vsakega pol leta h kapitalu. Sprejema vložne knjižice drugih denarnih zavodov kot gotov denar.

Denar in knjižice se lahko pošiljajo po pošti. Za varnost naloženega denarja jamči zraven rezervnega zaklada še mestna občina ljubljanska z vsem premoženjem in z vso davčno močjo. Izguba vložnega denarja je nemogoča, ker je po pravilih te hranilnice, potrjenih po c. kr. deželni vladi izključena vsaka špekulacija z vložnim denarjem.

Za varčevanje ima vpeljane lične domače hranilnice, v podpiranje slovenskih trgovcev in obrtnikov pa

Kreditno društvo.

Posoja na zemljišča po 5% in proti poplačevanju dolga po najmanj 1 $\frac{1}{2}$ %. Dolžnik pa more svoj dolg poplačati tudi poprej, ako hoče. Posoja se tudi na menice in vrednostne papirje.

Český hostinec v
Trstu

Alla Meridionale

Češka gostilna v
Trstu

Oblastveno autorizirani in sodno
zapriseženi

inženir Ig. Stenbov

Ljubljana, Šubiceva ulica 5.

Prevzema stavbna vodstva, oddaja
strokovna mnenja, izvršuje vsa v
stavbno stroko spadajoče načrte, kakor
n. pr. za visoke stavbe, vodovode,
kanalizacije, ceste, regulacije, parce-
lacije itd.

Priporoča se za vsa v svojo stroko
spadajoča dela

J. ZAMLJEN

čevljarški mojster

V LJUBLJANI

Sodnijska ulica št. 3

Dobe se tudi izgotovljena obuvala.
izdeluje prave gorske in telov. čevlje.

Podružnica „Jutra“
za Sp. Šiško in okolico

(v Sp. Šiški, Celovška cesta št. 77, v
hiši g. Tomažiča) telefon št. 177,

sprejema poročila za uredniški del
lista, oglase, naročnino itd.

Uradne ure od 8.—12. in od 2.—6.

Najboljši pokončevalec
mrčesa je brezdomno
F. Scherag-a

JANOL

pomori podgane, miši,
stenice, ščurke i. t. d.
- pod garancijo. -

Naroča se:

Dunaj XV.,
Fünfhausgasse šte. 5.

Naročajte in kupujte „JUTRO!“

Okasion nakup.

K 8.— Jaket obleka iz čiste volne za
gospode. Redka prilika.

K 6.— lepa bluza in krilo ali kostum
iz blaga za dame.

K 4.— obleka iz blaga ali iz belega
platna za otroke.

K 2.— Pralna obleka za otroke klobuk
ali 2 slamnika za gosp. in dečka.

„Angleško skladišče oblek“

O. Bernatović

Ljubljana, Mestni trg 5.

L. J. Fröhlich

sobni slikar in pleskarski mojster, dekora-
cije, napisi in cerkveno slikarstvo

Ljubljana, Hrenova ulica 17.

Poštno-hranilnični račun šte. 67.626.

Fotografske aparate

in veliko zalogo vseh v to stroko spa-
dajočih potrebščin priporoča
fotomanufaktura in drogerija

„Adrija“

v Ljubljani, Šelenburgova ulica 5.

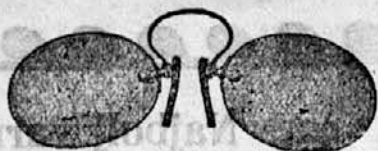
Zunanja naročila izvršuje z obratno
pošto. — — Ceniki so na razpolago.

Diplomirani krojač

Anton Presker

Ljubljana, Sv. Petra cesta 14

priporoča svojo krojačnico in ve-
liko zalogo oblek.



Edini oblastveno izprašani
optik in strokovnjak
K. JURMAN

Liubliana, Šelenburgova ul.

Ustanovljena leta 1831.

Največja zavarovalnica avstro-ogrske države

Ustanovljena leta 1831.

C. kr. priv. občna zavarovalnica Assicurazioni Generali v Trstu.

Glavni zastop v Ljubljani, Marijin trg, Sv. Petra cesta št. 2, v lastnem domu.

Zavaruje zoper požar na poslopih, pohištvo in blagu, tatinski vlom, škode vsled prevažanja, poškodbo zrcal in zvonov. — Na življenje in za doto v vseh
mogočih sestavah. — Tekom leta 1910. zavarovalo se je 19.215 oseb za kapital nad 155 milijonov kron na življenje. — Družba je izplačala za škode nad 1016
milijonov kron. Premoženje družbe znaša nad 392 milijonov kron.

Učiteljska tiskarna, Frančiškanska ulica št. 8.

registrovana zadruga z omejenim jamstvom

priporoča svojo bogato zalogo najnovejših tiskovin za šole, krajne šolske svete, županstva in druge urade. — Tiskarna sprejema vsa v ti-
skarsko in litografsko stroko spadajoča dela ter jih izvršuje točno, okusno in po solidnih cenah. — Tiskanje šolskih knjig in časopisov.

Lastno založništvo.

Muzikalije.

Telefonska šte. 118.



Najmodernejšee črke.

Litografija.

Poštne hranilnice šte. 76.307.

Del. glavnica:
K 5.000.000.

Ljubljanska kreditna banka v Ljubljani.

Rez. fond nad
K 610.000.

Stritarjeva ulica šte. 2.

Podružnice v Spljetu, Celovcu, Trstu, Sarajevu in Gorici.

Sprejema vloge na knjižice in na tekoči račun ter jih obrestuje od dne vloge po čistih 4 1/2 %.

„JUTRO“ se prodaja v Ljubljani
po 6 vinarjev

v naslednjih tobakarnah:

Južni kolodvor, na peronu.
Državni kolodvor.
Blaž, Dunajska cesta.
Sever, Krakovski nasip.
Pichler, Kongresni trg.
Češark, Šelenburgova ulica.
Dolenec, Prešernova ulica.
Fuchs, Marije Terezije cesta.
Mrzlikar, Sodna ulica.
Šubic, Miklošičeva cesta.
Zupančič, Kolodvorska ulica.
Pirnat, Kolodvorska ulica.
Šenk, Resljeva cesta.
Kotnik, Šiška.
Tivoli, na žel. prel. pri Nar. domu.
Košir, Hišlerjeva ulica.
Štine, Valvazorjev trg.
Sušnik, Rimska cesta.
Ušeničnik, Židovska ulica.
Kleinsteiln, Jurčičev trg.
Križaj, Sp. Šiška.

Wislak, Gosposka ulica.
Kustrin, Breg.
Tenente, Gradaška ulica.
Velkavrh, Sv. Jakoba trg.
Sitar, Florjanska ulica.
Blaznik, Stari trg.
Nagode Mestni trg.
Kanc, Sv. Petra cesta.
Treo, Sv. Petra cesta.
Kušar, Sv. Petra cesta.
Podboj, Sv. Petra cesta.
Elsner, Kopitarjeva ulica.
Bizjak, Bohoričeva ulica.
Remžgar, Zelena jama.
Sveteč, Zaloška cesta.
Jamšek, Tržaška cesta.
Štravs, Škofja ulica.
Lakar, Glince.
Strkovič, Dunajska cesta.
Klančnik, Tržaška cesta.

Rezervni zaklad
nad pol milijona
kron

Kmetska posojilnica

ljubljske okolice

Stanje hranilnih
vlog dvajset
milijonov kron

v lastnem zadrugnem domu

v LJUBLJANI

Dunajska cesta šte. 18

obrestuje hranilne vloge po čistih

4 1/2 %

brez odbitka rentnega davka

Sprejema tudi vloge na tekoči račun v zvezi s čekovnim prometom ter
jih obrestuje od dne vloge do dne dviga.

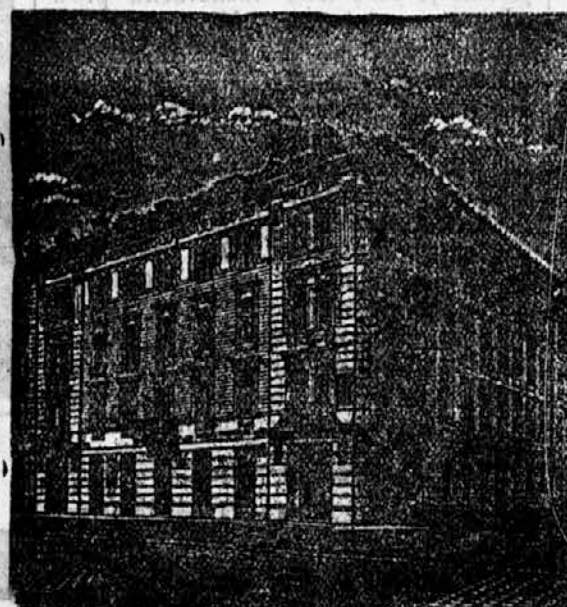
Posojuje na zemljišča po 5 1/2 % brez amortizacije ali na amorti-
zacije po dogovoru.

Telefon šte. 185 interurban.

Eskomptuje
trgovske menice.

Ustanovljena
leta 1882.

Denarni promet
v letu 1910
K 100.000.000.—



Eskomptuje
trgovske menice.

Ustanovljena
leta 1882.

Upravno premoženje
v letu 1910
K 20.500.000.—

Račun
pri avstrijski pošti hranilni št. 522.406.
pri ogrski pošti hranilni št. 18.896.